

Dosarul nr. 2rac-164/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud.: V. Munteanu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: G. Dașchevici, S. Gîrbu, L. Bulgac)

D E C I Z I E

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecători:

Tatiana Vieru

Maria Ghervas

Nina Vascan

Dumitru Mardari

Victor Burduh

examinând cererea de recurs declarată de către Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de către avocatul Vitalie Ciofu, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere și

cererea reconvențională depusă de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la recunoașterea ca fiind neprestate a serviciilor de evidență contabilă și încasarea datoriei

împotriva deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererea de apel depusă de Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată, s-a casat hotărârea din 14 februarie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 26 mai 2016, Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitate cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 5 ianuarie 2015, a încheiat cu Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată contract de prestare a serviciilor de evidență contabilă.

Conform pct. 1.2 din contractul menționat, plata pentru serviciile acordate (costul contractual) urmează a fi determinată, reieșind din consumul timpului necesar pentru îndeplinirea volumului de servicii a personalului executorului, în baza tarifelor

indicate în contract. Pct. 1.3 a contractului de prestări a serviciilor de evidență contabilă prevede că, clientul se obligă să transfere plata pentru serviciile acordate la contul de decontare sau să le achite în numerar în casieria executorului pînă la data de 10 a lunii curente.

Astfel reclamantul a menționat că conform acordului de achitare a datoriei formate la 5 octombrie 2015 pentru prestarea serviciilor de evidență contabilă, clientul s-a obligat să achite datoria formată la data semnării acordului pentru serviciile de ținere a evidenței contabile, conform contractului din 5 ianuarie 2015, și anume: pînă la 31 octombrie 2015- suma de 10 000 lei, pînă la 30 noiembrie 2015- suma de 10 000 lei, iar diferența pînă la 31 decembrie 2015.

Reclamantul a invocat că, pentru contabilizarea operațiunilor economice, precum și pentru achitarea costului serviciilor prestate, Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a emis factura nr. WH2485457 din 31 ianuarie 2015 în sumă de 2 288, 98 lei, factura nr. WH 2485498 din 27 februarie 2015 în sumă de 1 598, 84 lei, factura nr. WH3348852 din 31 martie 2015 în sumă de 5 972, 25 lei, factura nr. WH 3348832 din 30 aprilie 2015 în sumă de 5 964, 42 lei, factura nr. WH3348842 din 31 ianuarie 2015 în sumă de 5 922, 09 lei, factura nr. WH3348876 din 30 iunie 2015 în sumă de 6 240, 24 lei, factura nr. WH3348890 din 31 iulie 2015 în sumă de 6 168, 69 lei, factura nr. WH3348901 din 13 august 2015 în sumă de 3 322, 03 lei, factura nr. WH3348905 din 26 august 2015 în sumă de 6 589, 89 lei, factura nr. WH 3348923 din 7 septembrie 2015 în sumă de 1 040 lei, factura nr. WH3348957 din 30 septembrie 2015 în sumă de 4 518, 52 lei, factura nr. WH3348985 din 30 octombrie 2015 în sumă de 3 294, 05 lei, factura nr. WH3348997 din 30 noiembrie 2015 în sumă de 3 191, 88 lei, factura nr. WH 4584312 din 31 decembrie 2015 în sumă de 3 221, 69 lei, factura nr. WH4584360 din 31 ianuarie 2016 în sumă de 1 686, 89 lei, factura nr. WH4584363 din 9 februarie 2016 în sumă de 1 658, 07 lei, factura nr. WH4584362 din 31 martie 2016 în sumă de 1 667, 82 lei și factura nr. WH 4584364 din 29 aprilie 2016 în sumă de 1 122, 09 lei.

În acest context, reclamantul a accentuat că facturile emise au fost semnate de către ambele părți cu aplicarea ștampilei, fiind întocmit totodată și actul de predare-primire a serviciilor de evidență contabilă pentru fiecare factură.

Reclamantul a notat că factura reprezintă un document contabil primar, care, în conformitate cu art. 3 alin. (1) din Legea contabilității, reprezintă confirmarea documentară și care justifică efectuarea operațiunii economice, acordă dreptul de a o efectua sau certifica producerea unui eveniment.

Prin urmare, reclamantul a specificat că suma neachitată de către Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată pentru serviciile prestate de către Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată constituie 32 802, 95 lei.

Reclamantul a susținut că, la 26 februarie 2016, a expediat în adresa pârâtului reclamația, prin care a solicitat achitarea datoriei, însă ultimul nu a întreprins careva măsuri în acest sens.

Suplimentar reclamantul a accentuat că pct. 4.4 din contractul de prestări a serviciilor de evidență contabilă, prevede că, în cazul neachitării în termen a plăților, clientul va suporta și plata penalităților în mărime de 0,3 % pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, reclamantul a menționat că Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată urmează să achite penalitatea în sumă de 16 850, 93 lei, pentru perioada 6 noiembrie 2016 - 3 mai 2016.

Totodată, reclamantul a specificat că pârâtul urmează să achite și dobânda de întârziere în sumă de 7 252, 97 lei pentru perioada 31 ianuarie 2015-3 mai 2016.

Reclamantul Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a solicitat încasarea din contul Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul său a datoriei în sumă de 32 802, 95 lei, penalității în mărime de 16 850, 93 lei, pentru perioada 6 noiembrie 2016-3 mai 2016, dobânda de întârziere în sumă de 7 252, 97 lei pentru perioada 31 ianuarie 2015-3 mai 2016, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2538,11 lei și cheltuielile de asistență juridică, în total 59 444,96 lei.

La 12 decembrie 2016, Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de majorare a pretențiilor (f.d. 90, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că potrivit condițiilor contractuale, plata pentru lunile martie 2015, mai 2015, iunie 2015 și iulie 2015 urma a fi calculată în baza următoarelor tarife: luna martie 2015 -individual standart în sumă de 400 euro, mai 2015- individual premium în sumă de 450 euro, iunie 2015 - individual premium în sumă de 450 euro și iulie 2015 - individual standart în sumă de 400 euro. Reclamantul a notat că din greșeală neîntemeiată, pentru aceste luni plata pentru servicii a fost calculată în baza tarifului business premium, în sumă de 300 euro.

Prin urmare reclamantul a accentuat că pentru serviciile prestate, Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată urmează să achite 10 128, 14 lei, adică 1990,75 lei pentru luna martie, 2961,04 lei pentru luna mai, 3120,12 lei pentru luna iunie și 2056,23 lei pentru luna iulie.

Suplimentar, reclamantul a specificat că din momentul înaintării acțiunii, Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată a achitat o parte din datorie.

Reclamantul Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a solicitat încasarea din contul Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul său a datoriei în sumă de 18 569,06 lei, penalității în mărime de 16 850, 93 lei, pentru perioada 6 noiembrie 2016-3 mai 2016, dobânda de întârziere în sumă de 7 768,87 lei pentru perioada 31 ianuarie 2015-13 decembrie 2016, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2538,11 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 lei.

La 23 ianuarie 2017, Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere reconvențională împotriva Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la recunoașterea ca fiind neprestate a serviciilor de evidență contabilă și încasarea datoriei (f.d. 132-134, vol. I).

În motivarea cererii reconvenționale reclamantul-pârât a indicat că, la 5 ianuarie 2015, a încheiat cu Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată contract de prestări a serviciilor de evidență contabilă.

Astfel reclamantul-pârât a menționat că Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a prestat servicii în sumă de 43 034,87 lei, fapt ce se confirmă prin facturile semnate și anume: factura nr. WH2485457 din 31 ianuarie 2015 în sumă de 2 288, 98 lei, factura nr. WH 2485498 din 27 februarie 2015 în sumă de 1 598, 84 lei, factura nr. WH3348842 din 31 ianuarie 2015 în sumă de 5 922, 09 lei, factura nr. WH3348876 din 30 iunie 2015 în sumă de 6 240, 24 lei, factura nr. WH3348890 din 31 iulie 2015 în sumă de 6 168, 69 lei, factura nr. WH3348901 din 13 august 2015 în sumă de 3 322, 03 lei, factura nr. WH3348905 din 26 august 2015 în sumă de 6 589, 89 lei, factura nr. WH 3348923 din 7 septembrie 2015 în sumă de 1 040 lei, factura nr. WH3348957 din 30 septembrie 2015 în sumă de 4 518, 52 lei, factura nr. WH3348985 din 30 octombrie 2015 în sumă de 3 294, 05 lei, factura nr. WH3348997 din 30 noiembrie 2015 în sumă de 3 191, 88 lei, factura nr. WH 4584312 din 31 decembrie 2015 în sumă de 3 221, 69 lei.

Cu privire la celelalte facturi prezentate de Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată și anume factura nr. WH3348852 din 31 martie 2015 în sumă de 5 972, 25 lei, factura nr. WH 3348832 din 30 aprilie 2015 în sumă de 5 964, 42 lei, factura nr. WH4584360 din 31 ianuarie 2016 în sumă de 1 686, 89 lei, factura nr. WH4584363 din 9 februarie 2016 în sumă de 1 658, 07 lei, factura nr. WH4584362 din 31 martie 2016 în sumă de 1 667, 82 lei și factura nr. WH 4584364 din 29 aprilie 2016 în sumă de 1 122, 09 lei, reclamantul-pârât a notat că acestea nu au fost semnate de către Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată, deoarece nu au fost prestate careva servicii.

Prin urmare, reclamantul-pârât a susținut că din suma de 43 034,87 lei pentru serviciile prestate până la 31 decembrie 2015, Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată a achitat suma de 27 763,80 lei. Astfel reclamantul-pârât a relatat că datoria restantă la 31 decembrie 2015 a constituit suma de 15 271,07lei.

La fel reclamantul-pârât a accentuat că la 8 februarie 2016 a achitat Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată suma de 3221,69 lei, la 18 martie 2016 - suma de 1680 lei, la 6 mai 2016 - suma de 10 000 lei și la 24 mai 2016 - suma de 10 000 lei, în total suma de 15 271,07 lei.

În consecința, Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată a afirmat că achitat suplimentar Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată suma de 9630,62 lei.

Reclamantul-pârât a invocat că Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată urmează să-i achite datoria în sumă de 2064,17 lei, reieșind din calculul: 9630,62 avansul – 4932,60 penalitatea – 2633,85 lei dobânda de întârzieri = 2064,17 lei.

Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată a considerat că Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a întocmit facturi și acte pentru servicii neprestate în sumă de 18 071,54 lei.

Reclamantul-pârât a menționat că actul de predare-primire a recalculului costului serviciilor de tinere a evidenței contabile din 31 octombrie 2016 și factura seria DAA nr. 05842503 din 31 octombrie 2016 în valoare de 10128,14 lei sunt acte

unilaterale întocmite de către Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată.

Reclamantul-pârât a solicitat recunoașterea ca fiind neprestate serviciile de ținere a evidenței contabile conform următoarelor facturi: seria WH nr. 3348852 din 31 martie 2015, seria WH nr. 3348832 din 30 aprilie 2015, seria WH nr. 4584360 din 31 ianuarie 2016, seria WH nr. 4584363 din 27 februarie 2016, seria WH nr. 4584362 din 31 martie 2016 și seria WH nr. 4584364 din 29 aprilie 2016 în sumă totală de 18 071, 54 lei, încasarea din contul Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul său a datoriei în mărime de 2 064,17 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 370 lei.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea reconvențională înaintată de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată a fost primită spre examinare (f.d. 148-149, vol. I).

La 12 iunie 2017, Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de majorarea a pretențiilor, solicitând încasarea din contul Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul său a datoriei în sumă de 18 569,06 lei, penalității în mărime de 16 850,93 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 9428,56 lei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 2538,11 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei (f.d. 226-227, vol. I).

La 25 septembrie 2017, Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de majorarea a pretențiilor, solicitând încasarea din contul Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul său a datoriei în sumă de 18 569,06 lei, penalității în mărime de 9971,58 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 10 243,56 lei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 2538,11 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei (f.d. 21, vol. II).

Conform pladoariilor anexate la materialele cauzei, Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a solicitat încasarea din contul Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul său a datoriei în sumă de 18 569,06 lei, penalității în mărime de 10 027,29 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 10 243,56 lei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 2538,11 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei (f.d. 71-74, vol. II).

Prin hotărârea din 14 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea înaintată de Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Acțiunea reconvențională înaintată de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată a fost admisă parțial, fiind recunoscute ca fiind neprestate de către Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a serviciilor de ținere a evidenței contabile conform facturilor fiscale seria WH nr. 3348852 din 31 martie 2015, seria WH nr. 4584360 din 31 ianuarie 2016, seria WH nr. 4584363 din 27 februarie 2016, seria WH nr. 4584362 din 31 martie 2016 și seria WH nr. 4584364 din 29 aprilie 2016 în sumă totală de 11 097, 12 lei. A fost dispusă încasarea din contul Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată

datoria în mărime de 22, 35 lei. În rest, acțiunea reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost indicat că măsura de asigurare a acțiunii aplicată prin încheierea din 3 februarie 2017 a fost anulată (f.d. 97-102, vol. II).

Prin decizia din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată, fiind casată hotărârea din 14 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă acțiunea depusă de Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată, fiind încasat din contul Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a datoriei în sumă de 18 569,06 lei, penalității în mărime de 10 027,29 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 11 478,02 lei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii și cererii de apel în mărime de 3818,11 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei. A fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată (f.d. 91-99, vol. II).

La 23 octombrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d.100, vol. III).

La 14 februarie 2019, Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată, a declarat recurs împotriva deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurentul a afirmat că instanța de apel prin decizia pronunțată a încălcat normele de drept material și procedural.

Astfel, recurentul a menționat că pretențiile înaintate de către Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea sumei de 11 097,12 lei nu sunt întemeiate, deoarece nu sunt probate prin acte justificative primare, semnate de ambele părți, conform art. 19 din Legea contabilității.

Suplimentar, recurentul a indicat că nu există careva suport legal în constatările instanței de apel în privința faptului că serviciile au fost prestate. Mai mult recurentul a notat că nu pot fi acceptate ca întemeiate concluziile în privința aprobării serviciilor ca prestate, doar prin simpla perfectare a actelor și expedierii lor prin intermediul oficiului poștal, chiar și în situația în care contractul conține astfel de prevederi abuzive și lipsite de aplicabilitate.

Totodată recurentul a relatat că suma de 10 128,14 lei pretinsă prin factura seria DAA nr. 05842503 și actul de predare-primire din 31 octombrie 2016, nu au fost semnate de către Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată și au fost emise fără a fi întemeiate pe careva prevedere legală sau contractuală.

Recurentul a specificat că potrivit părții motivate, instanța de apel a considerat întemeiate pretențiile Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei în sumă de 18 569,06 lei, penalității în mărime de 16 850,93 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 7 768,87 lei. La acest capitol, recurentul a accentuat că sumele descrise în parte de motivare a hotărârii nu coincide cu sumele indicate în dispozitivul deciziei, potrivit căruia

instanța a decis încasarea penalității în mărime de 10 027,29 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 11 478,02 lei.

La 23 aprilie 2019, Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată, a declarat recurs suplimentar împotriva deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe. Totodată recurentul a solicitat întoarcerea executării deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și încasarea din contul Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 20 000 lei și taxa de stat achitată la depunerea recursului în sumă de 601,11 lei.

În motivarea recursului, recurentul a indicat suplimentar că în cadrul procedurii de executare, din contul Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a fost încasată suma de 48 892,48 lei, onorariu executorului în sumă de 318,85 lei și dobânda de întârziere a executării în mărime de 7713,97 lei.

Prin urmare, recurentul a considerat că în cazul în care recursul v-a fi admis, instanța de recurs urmează să dispună întoarcerea executării.

La 12 martie 2019, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de recurs Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată, informând-o că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (f.d. 131).

La 4 aprilie 2019, Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a depus referință la cererea de recurs înaintat de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

La 23 aprilie 2019, administratorul Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a recepționat cererea de recurs suplimentar.

La 23 aprilie 2019, Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a depus referință la cererea de recurs suplimentară înaintat de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu articolul 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul respectiv este de decădere și nu poate fi restabilit. Această limită temporală este esențială pentru a asigura buna administrare a justiției și, în special, principiul securității juridice (a se vedea Marc Brauer, ibidem, parag. 35; Tence vs Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31).

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră în termen recursul declarate de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de către avocatul Vitalie Ciofu împotriva deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 11 octombrie 2018 a fost expediată în adresa părților, la 23 octombrie 2018 (f. d. 100, vol. III, însă la materialele cauzei nu date care ar confirma data recepționării acesteia. Prin urmare, în lipsa unor înscrisuri pertinente, instanța de recurs nu a putut stabili cu precizie momentul, când a fost comunicată hotărârea motivată a instanței de apel.

Astfel, în atare situație și pentru a nu admite o ingerință disproporțională în dreptul de acces liber la justiție), instanța de judecată a constatat că recursul declarat de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de către avocatul Vitalie Ciofu este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimatul au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson v. Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä v. Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Suplimentar, în parag. 26 – 27 din decizia Curții Constituționale nr. 95 din 19 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 din Codul de procedură civilă, Curtea a statuat că în cazul procedurilor care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacră verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Verificând decizia contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de către avocatul Vitalie Ciofu întemeiat și urmează a fi admis, cu dispunerea casării deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și trimiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs notează că raportul juridic dedus judecății vizează cererea de chemare în judecată depusă de Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată, prin care a fost solicitat încasarea datoriei în sumă de 18 569,06 lei, penalității în mărime de 10 027,29 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 10 243,56 lei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 2538,11 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei (f.d. 71-74, vol. II).

La 23 ianuarie 2017, Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere reconvențională împotriva Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la recunoașterea ca fiind neprestate a serviciilor de evidență contabilă și încasarea datoriei.

Colegiul lărgit remarcă că, prima instanța, fiind investită cu examinarea prezentei cauze a hotărât că pretențiile înaintate de Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată sunt neîntemeiate, iar pretențiile înaintate de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată conform cererii reconvenționale sunt întemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea pronunțată, Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de apel, prin care solicitat admiterea acțiunii.

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 11 octombrie 2018, a considerat neîntemeiată soluția primei instanțe, a casat hotărârea pronunțată, a admis acțiunea depusă de Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată, a dispus încasarea din contul Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată a datoriei în sumă de 18 569,06 lei, penalității în mărime de 10 027,29 lei și dobânzii de întârziere în sumă de 11 478,02 lei. Totodată, instanța de apel a respins acțiunea reconvențională depusă de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată.

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată, că decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat.

Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și pertinentă.

În acord cu articolul 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Drept urmare, în sensul articolului 390 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel trebuie să conțină concluziile acestuia în urma examinării apelului.

Conform articolului 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În condițiile articolului 241 alin. (6) din Codul de procedură civilă, dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Având în vedere că instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe, instanța de recurs va stabili dacă procedura în ansamblu, inclusiv modul în care s-a răspuns la motivele din cererea de apel, a fost corectă.

Ab initio, Colegiul largit reiterează că din conținutul deciziei contestate cu recurs de către Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată rezultă că instanța de apel în partea motivantă a deciziei a concluzionat că sunt întemeiate pretențiile Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei în sumă de 18 569,06 lei, penalității în mărime de 16 850,93 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 7 768,87 lei.

În același timp, instanța de recurs remarcă că conform dispozitivului deciziei, instanța de apel a decis să încasează din contul Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată datoria în sumă de 18 569,06 lei, penalitatea în mărime de 10 027,29 lei și dobânda de întârziere în sumă de 11 478,02 lei.

Astfel, instanța de recurs constată că concluziile expuse în partea de motivare nu corespund cu concluziile din partea dispozitivă, deoarece în partea motivată a fost indicat temeinicia pretențiilor cu privire la încasarea penalității în mărime de 16 850,93 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 7 768,87 lei, iar în dispozitiv a fost indicat că urmează a fi încasată penalitatea în mărime de 10 027,29 lei și dobânda de întârziere în sumă de 11 478,02 lei.

Prin urmare, colegiul remarcă că sumele descrise în partea de motivare sunt diferite de cele indicate și dispuse spre încasare conform dispozitivului deciziei instanței de apel.

În acest context, instanța de recurs menționează că din prevederile art. 239 și 241 Codul de procedură civilă rezultă că între dispozitiv și motivare trebuie să existe concordanță.

În cazul în care o atare concordanță nu există, dispozitivul, cuprinzând o altă concluzie decât aceea pe care o impuneau motivele, această hotărâre este nemotivată și are drept consecință nulitatea ei.

Raportând circumstanțele stabilite la normele de drept procedurale enunțate supra, Colegiul conchide că examinarea cauzei în ordine de apel s-a produs în mod arbitrar fiind emisă o decizie care conține concluzii contradictorii.

În conformitate cu art. 373 alin. (5) Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul precizează că contrar acestor prevederi legale, soluția adoptată de către instanța de apel este nemotivată, deoarece din textul acesteia nu se reliefează o motivare amplă asupra tuturor motivelor expuse de către participanții la proces în

prezenta acțiune, precum și nu sunt apreciate toate probele importante pentru soluționarea cauzei.

Ca urmare, instanța de recurs este în imposibilitate de a da o apreciere corectă și justă cazului supus judecării în condițiile când instanța de apel nu a făcut referire la probele în baza cărora și-a întemeiat soluția.

Aceiași situație este și în cazul încasării cheltuielilor de asistență juridică și a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii și cererii de apel. Or instanța de apel în dispozitivul deciziei a indicat că urmează a fi încasate sumele menționate, iar în motivarea deciziei, instanța de apel a evitat să se expună asupra acestor cerințe.

În aceste circumstanțe, Colegiul relevă că aceste aspecte enunțate cereau o motivare specifică și explicită din partea instanțelor ierarhic inferioare, însă instanța de apel a omis să dea o asemenea explicație. Cu privire la acest aspect, instanța de judecată notează că, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a constatat în mod frecvent încălcări ale articolului 6 parag. 1 din Convenție, în special în cauzele care ridicau probleme cu privire la motivarea hotărârilor judecătorești (a se vedea *Fomin v. Moldova*, 11 octombrie 2011, parag. 31 și 34; *Mitrofan v. Moldova*, 15 ianuarie 2013, parag. 54; *Lebedinschi v. Moldova*, 16 iunie 2015, parag. 31, 36; *Nichifor v. Moldova*, 20 septembrie 2016, parag. 30). Astfel, constatările de mai sus în sine ar putea fi o bază suficientă pentru stabilirea încălcării articolului 6 din Convenție.

Așadar, omisiunea instanței de apel conduce inevitabil la încălcarea garanțiilor unui proces echitabil, din moment ce observațiile înaintate de părți nu au fost analizate într-un mod efectiv. În concluzie, recurentul trebuie să aibă posibilitatea reală să-și prezinte apărarea și să fie audiată de o instanță de apel, care va fi competentă de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea *A. Menarini Diagnostics S.R.L. vs Italia*, 27 septembrie 2011, parag. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, 2 septembrie 2014, parag. 34, *Samardžić*, ibidem, parag. 31, *Gohe și alții vs Franța*, 3 iulie 2018, parag. 41 - 43).

Instanța de recurs consideră neîntemeiată cerința recurentului cu privire la întoarcerea executării deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău. Or, instanța de recurs a ajuns la concluzia cu privire la trimiterea cauzei la rejudecare, iar conform art. 159 alin. (1) Codul de executare instanța de apel sau instanța de recurs este obligată să dispună întoarcerea executării dacă, examinând apelul sau recursul, anulează hotărârea instanței de fond cu adoptarea unei noi hotărâri prin care respinge parțial sau integral acțiunea ori adoptă o încheiere de încetare a procesului sau de scoatere a cererii de pe rol.

Având în vedere problemele de drept ridicate în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu dispunerea restituirii cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei este necesar de remediat neajunsurile procedurii inițiale, iar cauza civilă urmează a fi examinată în întregime în cadrul unor proceduri noi, fiind examinate pe deplin toate pretențiile și observațiile părților în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de recurs declarată de către Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de către avocatul Vitalie Ciofu.

Se casează decizia din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății Comerciale „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere și

cererea reconvențională depusă de Societatea Comercială „Lelica-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății de Audit „Audit Business Consulting” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la recunoașterea ca fiind neprestate a serviciilor de evidență contabilă și încasarea datoriei, cu dispunerea trimiterii cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Dumitru Mardari

Victor Burduh